

Na podlagi 1. vrstice 52. člena Statuta Planinske zveze Slovenije je UO PZS na predlog zbora vodnikov PZS na 11. seji, dne 12. 03. 2004 potrdil

PRAVILNIK o organiziranosti vodnikov Planinske zveze Slovenije

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Pravilnik o organiziranosti vodnikov Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: pravilnik) ureja organiziranje, naloge in delovanje prostovoljnih vodnikov Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VPZS) v okviru Planinske zveze Slovenije (v nadaljnjem besedilu: PZS).

2. člen

Obrazložitve nekaterih izrazov in kratic uporabljenih v pravilniku:

- **VPZS** je prostovoljni vodnik Planinske zveze Slovenije: vsak član PD, ki je uspešno opravil s strokovnim programom določeno usposabljanje in je kategoriziran pri Vodniški komisiji PZS in Komisiji za vzgojo in izobraževanje PZS (v nadaljnjem besedilu: KVIZ).
- **vodniška dejavnost, vodništvo**: načrtovanje, organiziranje in strokovno ter varno vodenje izletov, pohodov, tur, turnih smuk, alpinističnih vzponov, planinskih taborov, tekmovanj, vzgojno-izobraževalnih akcij in planinskih usposabljanj ali samo udeležba pri naštetih oblikah dejavnosti.

3. člen

Osnovni subjekt organiziranega vodništva v okviru PZS po tem pravilniku je registriran VPZS. O tem, ali bo vodnik sodeloval ali ne, se odloči s tem, da se redno registrira.

II. ORGANIZIRANOST VPZS

4. člen

VPZS se lahko združujejo v okviru društev v vodniške odseke, vodniške odbore in druge oblike organiziranosti, ki najbolj ustreza vodniški dejavnosti in VPZS v določenem okolju. VPZS delujejo tudi v okviru Vodniške komisije PZS (v nadaljnjem besedilu: VK) in drugih oblikah organiziranosti VPZS.

Vodniški odseki

5. člen

Vodniški odseki so praviloma osnovna oblika organiziranja in združevanja vodnikov PZS, ki jih lahko ustanovijo VPZS v samem PD ali iz več PD. Vodniški odsek vodi načelnik vodniškega odseka, ki je registriran vodnik PZS. Izvolijo ga člani vodniškega odseka in potrdi občni zbor PD oziroma UO PD, katerega član je. Načelnik vodniškega odseka je po funkciji praviloma član UO PD, iz katerega je. Vodniški odsek deluje po programu, ki ga pripravi in predlaga, potrdi pa UO PD ali drug pristojen organ PD.

6. člen

Vodniški odsek lahko sprejme lasten pravilnik o delovanju, ki ne sme biti v nasprotju s tem pravilnikom in pravili matičnega PD.

7. člen

Naloge vodniškega odseka so:

- organizira izlete, pohode, ture, vzpone, turne smuke, srečanja, tabore, orientacijska tekmovanja in druge oblike planinskega delovanja;
- organizira dejavnosti pri katerih namenja posebno pozornost varnosti vodenja in varovanju narave;
- pripravlja in izvaja program v skladu s finančnim načrtom, ki ga potrdi UO PD;
- izvaja ali sodeluje pri izvajanju planinske šole in drugih planinskih usposabljanj;
- pripravlja program strokovne vodniške pomoči vrtcem in šolam na svojem območju;
- varuje lik vodnika in propagira varen in organiziran obisk gora;
- predlaga upravnemu odboru PD kandidate za VPZS;
- skrbi za strokovno opravljanje vodniškega pripravištva;
- skrbi za vsakoletno registracijo VPZS;
- skrbi za osnovno, dodatno in licenčno usposabljanja VPZS;
- v skladu s finančnim načrtom PD zagotavlja VPZS nadomestila za izvajanje dejavnosti upoštevajoč stališča VK;
- skrbi za povečevanje števila članov PD;
- obvešča matično PD, vodniški odbor in VK o svojih aktivnostih;
- sodeluje in zastopa interese VPZS pri delu PD, vodniških odborov in VK;
- sodeluje z drugimi odseki v PD in jim pomaga;
- po načelu dobrega gospodarja skrbi za vodniško opremo, ki je v lasti PD;
- razvija prostovoljno delo;
- analizira in nadzira strokovnost in kakovost vodenja VPZS v svojem odseku;
- med člani izmenjuje izkušnje;
- voli načelnika oziroma predstavnika v vodniški odbor;
- opravlja druge dejavnosti v skladu s tem pravilnikom in drugimi pravnimi akti planinske organizacije.

8. člen

Medsebojna razmerja med VPZS in vodniškim odsekom oziroma PD se urejajo z internimi akti, ki ne smejo biti v nasprotju s tem pravilnikom in ostalimi pravnimi akti planinske organizacije.

Vodniški odbori

9. člen

Vodniški odbor je organ, ki spodbuja in usklajuje medsebojno aktivno sodelovanje vodniških odsekov v PD na področju vodništva in ostalih planinskih aktivnostih na območju meddruštvenega odbora PD (v nadaljnjem besedilu: MDO) ali več MDO. Vodniški odbor je usklajevalno telo, kjer se VPZS preko svojih predstavnikov opredeljujejo do vodniških zadev širšega pomena in skupaj organizirajo različne aktivnosti. Vodniški odseki lahko ustanovijo vodniški odbor v MDO, ali v več MDO, v katera so vključena matična PD.

V vodniških odborih sodelujejo vsi načelniki vodniških odsekov oziroma predstavniki vodniških odsekov z območja MDO, v čigar sestavi je vodniški odbor. Pri odločanju ima vsak predstavnik en glas.

Vodniški odbor vodi načelnik, ki ga izvolijo predstavniki vodniških odsekov. Njegov mandat je štiri leta. Po funkciji je načelnik član predsedstva MDO.

10. člen

Naloge vodniških odborov:

- vzpodbuja organizirane dejavnosti VPZS in vodniških odsekov, jih koordinira in ob tem namenja posebno pozornost varnosti vodenja in varovanju narave;
- usklajuje skupne vodniške akcije;
- načrtuje in izvaja osnovna, dodatna in nadaljevalna licenčna usposabljanja VPZS, v sodelovanju s Podkomisijo za usposabljanje VK (v nadaljnjem besedilu: PU VK);
- zastopa interese VPZS na območju, ki ga pokriva MDO;
- izvaja ali nudi pomoč pri izvedbi planinske šole v PD;
- oblikuje skupen program strokovne vodniške pomoči vrtcem in šolam na območju, ki ga pokriva vodniški odbor;
- ustanavlja vodniške odseke v PD, ki jih še nimajo in izvaja mentorstvo vodniškemu odseku v ustanavljanju;
- promovira prostovoljno vodništvo;
- oblikuje in usklajuje skupna stališča do predlaganih dokumentov in gradiv VK in UO PZS;
- sodeluje s sosednjimi vodniškimi odseki, vodniškimi odbori in VK;
- voli delegate vodniškega odbora za zbor vodnikov;
- izvaja dejavnosti, ki so v skladu s tem pravilnikom in drugimi pravnimi akti PZS.

Vodniški odbor vključuje v svoje delo tudi predstavnike VPZS in pripravnikov za VPZS iz PD, ki nimajo vodniškega odseka.

Zbor vodnikov

11. člen

Zbor vodnikov je najvišji organ organiziranja prostovoljnih VPZS znotraj PZS.

Zbor vodnikov sestavljajo:

- po 1 delegat – VPZS iz vsakega vodniškega odbora - praviloma načelnik vodniškega odbora, ki ga imenuje vodniški odbor in
- 40 delegatov - VPZS, ki so jih za svoje predstavnike dodatno izvolili vodniški odbori proporcionalno (sorazmerno), glede na delež števila registriranih VPZS v tekočem letu na območju posameznega MDO, v odnosu na skupno število registriranih VPZS.

Mandat izvoljenih delegatov je samo za zbor vodnikov, za katerega so izvoljeni. Posamezen delegat je lahko neomejeno ponovno izvoljen.

Vsak delegat ima 1 glas za odločanje na zboru vodnikov.

Zbor vodnikov je sklepčen in lahko pravno veljavno deluje, če je za odločanje prisotnih več kot polovica delegatov.

Če ob navedeni uri zbor vodnikov ni sklepčen, se preloži za pol ure, nakar lahko po ponovnem ugotavljanju sklepčnosti sklepa, če je navzočih vsaj polovica vseh delegatov, predlaganih iz MDO. V kolikor po polurnem čakanju zbor ni sklepčen se v roku enega meseca ponovno skliče izredni zbor vodnikov.

Zbor vodnikov odloča z večino vseh prisotnih glasov.

Če zbor vodnikov ne izvoli načelnika VK in več kot polovice preostalih članov VK, nadaljujejo z delom dosedanj organi,

vendar najdlje 6 mesecev, ko mora biti sklican ponovni - izredni zbor vodnikov.

12. člen

Zbor vodnikov skliče načelnik VK najmanj enkrat letno. Na pisni predlog ene tretjine članov VK je načelnik VK dolžan sklicati v roku enega meseca izredni zbor vodnikov. V kolikor zbora vodnikov v enem mesecu ne skliče načelnik VK, lahko to stori predlagatelj. Formalne pogoje izvoljenih predstavnikov z liste preverja VK ob vsakem sklicu zbora vodnikov.

Način dela zbora vodnikov ureja Poslovnik o delu zbora vodnikov Planinske zveze Slovenije, ki ga sprejme zbor vodnikov.

13. člen

Zbor vodnikov:

- sprejema usmeritve za delo VPZS;
- sprejema vsebinsko in finančno poročilo in okvirni načrt dela VK;
- voli in razrešuje načelnika VK in ostale člane VK, razen tistih, ki so člani VK po funkciji;
- sprejema poslovnik o delu zbora vodnikov;
- imenuje organe zbora vodnikov;
- imenuje delegate zbora vodnikov za Skupščine PZS;
- sprejema pravilnike in druge akte v zvezi z vodništvom ter spremembe in dopolnitve ob naknadni potrditvi UO PZS;
- na predlog VK lahko izbriše registriranega VPZS iz seznama registriranih VPZS;
- opravlja druge naloge, ki so povezane z organizacijo in delovanjem VK, v skladu s tem pravilnikom in Statutom PZS.

14. člen

Komisijo za izvedbo kandidacijskih postopkov ter neposredne volitve imenuje VK. Komisija o delu poroča VK in zboru vodnikov.

Vodniška komisija Planinske zveze Slovenije

15. člen

VK je strokovni in izvršilni organ VPZS med dvema zboroma vodnikov in tudi stalna komisija UO PZS. Mandat VK je štiri leta razen, če zbor vodnikov ne določi drugače. Vodi jo načelnik VK, ki ga v njegovi odsotnosti nadomešča njegov namestnik.

16. člen

Znak VK je ovalne oblike, v sredini je grb PZS, okrog pa napis VODNIŠKA KOMISIJA PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE. Enak je tudi žig.

17. člen

Člani VK so načelnik in šest članov, ki se volijo na zboru vodnikov in so izvoljeni, če je za njih glasovalo več kot polovica prisotnih delegatov.

Načelnika VK se voli na zboru vodnikov, funkcije namestnik načelnika, tajnik in finančnik pa člani VK izvolijo izmed sebe z večino glasov. Člana VK po funkciji sta tudi vodji strokovnih podkomisij, ki sta izvoljena izmed članov podkomisije.

Če se število članov iz kakršnegakoli razloga zmanjša, se popolni iz liste voljenih članov, ki na zboru vodnikov niso bili izvoljeni in sicer po številu prejetih glasov.

Vsi člani VK morajo biti registrirani VPZS, v nasprotnem primeru jim mandat avtomatično preneha.

18. člen

VK je pristojna, da:

- zagotavlja organizacijske, vsebinske in materialne pogoje za delovanje in razvoj vodništva kot oblike planinske dejavnosti;
- skrbi za usposabljanje strokovnih delavcev v športu na področju vodništva v planinstvu;
- skrbi za povezovanje dejavnosti vodništva s komisijami znotraj PZS, s sorodnimi, strokovnimi in raziskovalnimi organizacijami v Republiki Sloveniji in v tujini;
- skrbi za usklajenost programskih nalog s Statutom PZS, Častnim kodeksom slovenskih planincev, sklepi Skupščine PZS in UO PZS;
- razvija prostovoljno delo v PZS in predstavlja ter uveljavlja vodništvo PZS;
- izvršuje sklepe zbora vodnikov;
- pripravlja predlog dnevnega reda in gradivo za zbere vodnikov;
- imenuje in razrešuje člane stalnih in začasnih podkomisij VK ter drugih delovnih teles VK;
- imenuje in razrešuje predstavnike VPZS v organe in komisije PZS ter v organizacije v Republiki Sloveniji in v mednarodne organizacije;
- potrjuje vodstva usposabljanj;
- pripravlja vsebinske in finančne načrte ter poročila o delu in finančna poročila za UO PZS;
- izvaja finančni načrt VK;
- s programi oziroma usposabljanji sodeluje pri razpisih za sofinanciranje, ki jih razpisujejo vladne in nevladne organizacije v Republiki Sloveniji in drugod;
- sprejema programe usposabljanj in jih daje v potrditev KVIZ;
- sprejema in potrjuje pravilnike, akte, obrazce in podobno za učinkovito delo;
- sprejema usmeritve za delo vodnikov v PZS;
- podeljuje priznanja VK in daje predloge za priznanja PZS;
- potrjuje delovne programe stalnih in začasnih podkomisij VK ter drugih delovnih teles VK;
- sprejema koledar usposabljanj VK;
- pripravlja predloge standardov in normativov za povračilo stroškov ter nadomestil, potrjuje vsebino stroškov in določa njihove upravičenosti;
- potrjuje kriterije za uvrstitev inštruktorjev in predavateljev na seznam, iz katerega lahko izvajalci oziroma organizatorji usposabljanj VPZS izberejo predavatelje posameznih tem;
- potrjuje nakup in izdelavo literature in drugih medijev s tematiko usposabljanj VPZS;
- vodi register vodniških odborov po MDO;
- vodi register vodniških odsekov PD;
- sodeluje pri pripravi predloga opisa del in nalog strokovnega sodelavca VK;
- za generalnega sekretarja PZS pripravlja oceno strokovnega sodelavca VK v koledarskem letu;
- sodeluje pri delu KVIZ ter ostalih organov PZS in organizacij s področja usposabljanja VPZS;
- odloča o strokovnih zadevah vodništva in v primeru pritožb VPZS na sklepe PU VK ter Podkomisije za kategorizacijo in registracijo VK (v nadaljnjem besedilu: PKR VK);
- opravlja druge naloge s področja planinske dejavnosti VPZS v skladu s sklepi zbora vodnikov ter sklepi UO PZS.

19. člen

Seje VK so sklepčne, če je navzočih več kot polovica članov. VK sklepa z večino glasov navzočih članov. V nujnih primerih lahko načelnik ali član VK, ki ga nadomešča, o posameznih vprašanih iz pristojnosti VK, zahteva pisno, telefonsko ali elektronsko glasovanje na podlagi obrazloženega predloga. Izid glasovanja se ugotovi na prvi naslednji seji VK.

20. člen

VK je za svoje delo odgovorna zboru vodnikov in UO PZS. VK lahko za svoje delo sprejme poslovnik, sicer pa smiselno uporablja določila poslovnika, ki ga je za svoje delo sprejel UO PZS.

Osnovne zadolžitve članov VK

21. člen

Načelnik VK vodi sestanke VK, za katere pripravlja dnevni red, nadzoruje izvajanje sklepov. Sprejema odločitve o stvareh manjšega pomena in rešuje tekočo problematiko. Odgovoren je za obveščanje javnosti, predstavlja VK in je po funkciji član UO PZS.

Namestnik na podlagi sklepa VK nadomešča načelnika v njegovi odsotnosti.

Tajnik skrbi za pripravo gradiv za sestanke VK in zbere vodnikov ter skrbi za izdelavo zapisnikov in ostalih pisnih aktov.

Finančnik pripravlja finančni načrt in spremlja porabo sredstev.

Vodji strokovnih podkomisij skrbita za učinkovito delo podkomisij, ki jih vodita, poročata o njunem delu in opravljata ostala dela v skladu z zadolžitvami.

Ostali člani VK opravljajo dela v skladu s sprejetimi zadolžitvami.

Podkomisije VK

22. člen

VK lahko za posamezna področja dela imenuje stalne ali začasne podkomisije oziroma druga delovna telesa. Stalni podkomisiji VK sta:

- Podkomisija za usposabljanje;
- Podkomisija za kategorizacijo in registracijo.

23. člen

Podkomisije opravljajo strokovno delo na posameznih področjih dejavnosti VPZS. Vse podkomisije sestavlja 4 do 9 članov predlaganih v kandidacijskih postopkih, s strani skupin VPZS, vodniških odsekov, vodniških odborov itd., ki jih imenuje VK. Vodjo izberejo člani podkomisije izmed sebe. Podkomisije so pri opravljanju nalog samostojne v okviru sprejetega delovnega programa in pravilnikov. O delu podkomisij so vodje dolžni redno poročati na sejah VK.

24. člen

Podkomisije so za svoje delo odgovorni VK. Za svoje delo smiselno uporabljajo določila tega pravilnika oziroma delajo po svojih poslovnikih.

Podkomisija za usposabljanje VK

25. člen

PU VK ima naslednje naloge:

- pripravlja in vodi seznam inštruktorjev in predavateljev, iz katerega lahko izvajalci oziroma organizatorji usposabljanja izberejo predavatelje posameznih tem;
- določa teme, pripravlja in izvaja vsakoletne usklajevalne seminarje za inštruktorje in predavatelje ter potrjuje teme za dodatno licenčno usposabljanje VPZS;
- na osnovi predloga izvajalca pripravlja predlog vodstev usposabljanj;
- lahko organizira in izvaja usposabljanja VPZS in usposabljanja za inštruktorje planinske vzgoje;
- pripravlja predloge sprememb in dopolnitev vseh aktov, obrazcev in navodil, ki urejajo vprašanja usposabljanja VPZS in jih posreduje v potrditev VK;
- pripravlja predloge za odločanje o strokovnih zadevah vodništva;
- zagotavlja enotnost v procesu usposabljanja VPZS;
- pripravlja in dopolnjuje predloge programov za izvedbo usposabljanj VPZS in jih posreduje v potrditev VK;
- pri izvedbi usposabljanj VPZS sodeluje z vodniškimi odbori in po potrebi sklicuje posvete z njihovimi predstavniki;
- daje predloge za nakup in izdelavo literature in drugih medijev s tematiko usposabljanja VPZS;
- pripravlja analize dela VPZS, predavateljev in inštruktorjev;
- pripravlja analize stanja na področju prostovoljnega vodništva;
- organizira promocijsko pomoč pri vodenju v PD, kjer nimajo VPZS, pomaga pripravnikom pri opravljanju pripravništva;
- opravlja še druge naloge v skladu s Pravilnikom VPZS in naloge, za katere ga zadolži VK ali zbor vodnikov.

Podkomisija za kategorizacijo in registracijo

26. člen

PKR VK ima naslednje naloge:

- potrjuje kandidatom za VPZS posamezne kategorije po zaključenem pripravništvu;
- odloča o priznanju oziroma potrjevanju kategorij iz 36. člena Pravilnika VPZS;
- enkrat letno poroča VK in KVIZ o priznanih kategorijah iz 2. alineje tega člena;
- potrjuje registracijo VPZS;
- pripravlja predloge ter spremembe in dopolnitve vseh aktov, obrazcev in navodil, ki zadevajo kategorizacijo in jih posreduje v potrditev VK;
- opravlja še druge naloge v skladu s Pravilnikom VPZS in naloge, za katere ga zadolži VK oziroma zbor vodnikov.

Strokovni sodelavec VK

27. člen

Z VK PZS, vodniškimi odbori, vodniškimi odseki in VPZS sodeluje strokovna služba PZS, ki nudi strokovno pomoč pri izvrševanju del in nalog na področju vodništva. Dela in naloge, ki jih strokovna služba PZS opravlja so določene v seznamu del in nalog, ki ga sporazumno sprejme VK in predstavnik strokovne službe, potrdi pa UO PZS.

III. PROGRAM DELA, VIRI FINANCIRANJA IN PORABA FINANČNIH SREDSTEV

28. člen

VK izvaja svoje aktivnosti na podlagi programa dela, ki je sprejet za tekoče leto oziroma mandatno obdobje. Ob zaključku koledarskega leta in mandatnega obdobja pripravi poročilo o delu in finančno poročilo.

29. člen

VK uporablja finančni načrt za uresničevanje programa, ki ga predlaga v sprejem UO PZS in potrditev Skupščini PZS. Predlog finančnega načrta v delu, ki zadeva VK, vključno s pričakovanimi finančnimi viri in odhodki, pripravi VK.

Dohodki so:

- namenska sredstva PD, PZS;
- namenska sredstva organov in organizacij izven PZS
- dotacije;
- sredstva sponzorjev in donatorjev;
- vplačila udeležencev akcij;
- drugi viri.

30. člen

Podpisnik vseh dokumentov VK je njen načelnik, v njegovi odsotnosti pa oseba, ki jo določi.

IV. PREHODNE DOLOČBE

31. člen

Arhiva Mladinske komisije PZS in KVIZ PZS, ki se nanašata na vodniško dejavnost, ostajata v njuni hrampi, pri čemer bosta obe komisiji omogočili vpogled in uporabo arhivov brez omejitev.

32. člen

Dokumenti in sklepi, ki so jih za področje vodništva sprejeli KVIZ PZS ali njeni odbori, ostanejo v veljavi do sprejetja novih v vseh določilih, ki niso v nasprotju s tem pravilnikom in na novo sprejetimi akti.

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, prenehajo veljati:

- Pravilnik o mladinskih planinskih vodnikih, ki ga je sprejela Mladinska komisija PZS na seji, ki je bila 14. januarja 1991 in
- Pravilnik o planinskih vodnikih, ki ga je sprejel Glavni odbor PZS na svoji 3. seji dne 25. maja 1979.

33. člen

Na podlagi tega pravilnika VK najkasneje v roku enega leta pripravi predlog Pravilnika VPZS, zbor vodnikov pa ga potrdi.

V. KONČNE DOLOČBE

34. člen

Pravilniku o organiziranosti VPZS je sprejel Zbor vodnikov na seji v Ljubljani, dne

35. člen

Pravilnik o organiziranosti VPZS začne veljati osmi dan po objavi v Obvestilih PZS.

Predsednik PZS:
mag. Franci Ekar